

4. **TheDairyNews** — **ежедневные новости молочного рынка**. URL: <https://www.dairynews.ru/news/kislomolochnye-produkty-mira-chto-proizvodit.html>

Науковий керівник: Коваленко Г.В., старший викладач кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет

ЕКОНОМІЧНА МОДЕЛЬ СИСТЕМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ ІСПАНІЇ

Власюк А.М., здобувач вищої освіти групи МЕН 6/1,

Миколаївський національний аграрний університет

Іспанія - промислова країна, яка має одну з найбільших економік Західної Європи і світу. Разом з тим, економіка Іспанія відчуває серйозні системні проблеми, серед яких державний борг, украй високий рівень безробіття, помітні регіональні диспропорції.

Дослідження в даній сфері відображені в працях як зарубіжних вчених Р. Коуза, Д. Норта, О. Уільямсона, Т. Еггертссона, А. Кузена, так і відомих українських дослідників А.Гальчинського, О.Власюка, Ю.Бажала, Л.Бігунова-Новікова, М.Гордона, І.Лукінова, Ю.Пахомова, В. Черняка та ін.

Метою дослідження є аналіз системи господарювання країни та обґрунтування факторів, що впливають на економічні відносини.

Економіка Іспанії є п'ятою за величиною в Європейському союзі (ЄС) за номінальним ВВП і дванадцятою у світі. Іспанія знаходиться у верхній п'ятірці майже у всіх секторах середнього технологічного рівня, особливо виділяючись як виробник автомобільних запчастин і аксесуарів, промислових верстатів і устаткування, аудіовізуальних засобів, продукції органічної і неорганічної хімії, виробів металообробки і взуття. Але по конкурентоспроможності в галузі інформаційно-комунікаційних технологій і

випуску електронних компонентів вона знаходиться тільки в третій десятці країн.

Іспанія, незважаючи на проблеми, займає важливе місце в декількох областях інновацій, таких як поновлювані джерела енергії, біотехнології, транспорт і технології промисловості, малі та середні підприємства, які є сильною основою для відновлення після кризи і зміни економічної моделі. Триває розширення присутності іспанських компаній у всьому світі, особливо в країнах Латинської Америки і Азії, експорт в яку значно збільшився [1].

В останні роки Іспанія досягла високого становища по всьому світу: 9-е місце за кількістю нових досліджень в міжнародному науковому рейтингу. З другого десятиліття XXI століття вихід приватних компаній за кордон, викликаний кризою 2008 року, мав наслідки для конкурентоспроможності країни на світовому ринку, що сприяло збільшенню приватних інвестицій в дослідження [2]. Традиційними проблемами іспанської економіки є неповне використання ресурсів трудового населення і інфляція.

Незважаючи на те, що з точки зору паритету купівельної спроможності (ПКС), вона нині є однією з найбільших в світі, Іспанія продовжує відчувати серйозні системні проблеми.

Серед факторів, що впливатимуть на іспанську економіку в період найближчого майбутнього, можна зазначити: уповільнення споживання і падіння намірів споживачів; посилення великих торгових мереж на протипагу традиційній торгівлі; зростання споживання через онлайн-канали; повільне відновлення споживання домогосподарств після кризи; падіння фондових ринків; падіння цін на активи: золото, сировину, цінні папери; стан ринку нерухомості; ціна на нафту; підвищення процентних ставок; відсутність стимулу для економічного зростання і зайнятості; зростаюча імміграція; низька народжуваність; комерційні війни, що знижують рівень обміну товарами і послугами; цифрова трансформація, автоматизація процесів праці, які можуть призвести до зростання безробіття [3].

В Іспанії існують дві фундаментальні проблеми, які потребують вирішення.

1. Доходи іспанців не збільшуються необхідними для економіки країни темпами. Наслідком економічної кризи є зменшення доходів громадян внаслідок безробіття. При зростанні економіки люди знаходять роботу, підвищується їх дохід і купівельна спроможність, яка є стимулом для подальшого розвитку галузей. Однак після кризи розрив в доходах населення між Іспанією і середнім показником по Європейському союзу залишається на рівні 30-річної давності.

2. Іспанська економіка дуже вразлива щодо зовнішнього фінансування, існує висока зовнішня заборгованість країни. При цьому нинішня світова кон'юнктура не є позитивною. Існують зовнішні чинники, які негативно впливають на ситуацію: це уповільнення зростання економіки Китаю, збільшення ціни на нафту, зростання долара по відношенню до євро та інші [4].

Необхідні заходи, спрямовані на підвищення виробничого потенціалу країни. Вирішення проблем в області економічної політики, які будуть прийняті найближчим часом, можуть стати визначальними для майбутнього країни.

Список використаних джерел

1. Авілова, А.В. Модернізація господарської системи / А.В. Авілова//Іспанія. Анфас і профіль. - М: Весь світ, 2007. С. 59-76
2. Давидов, В.М. Іспанська досвід перехідного періоду / В.М. Давидов//Національна економіка в умовах глобалізації. - М.: Магістр, 2007. С. 214-237.
3. Поліщук, Г.В. Транснаціональні корпорації Іспанії: особливості становлення і розвитку. дис. канд. екон. наук: 08.00.14 / Поліщук Георгій Віталійович. - М., 2013. - 156 с.

4. Global Competitiveness Reports. WEF, 2015–2016. Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015_2016/Global_Competitiveness_Report_2015-2016.pdf

Науковий керівник Христенко О.А., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Домбровська-Горщук В. П., здобувач вищої освіти групи ПУА 3/1

Миколаївський національний аграрний університет

Зараз усі країни світу різною мірою охоплені процесом глобалізації. Вияв процесів глобалізації є багатовимірним. У сучасній науковій літературі глобалізація розглядається як масштабний і динамічний процес, що має різні сфери та складові.

Набувши рис процесу, до того ж суперечливого і непослідовного, глобалізація зумовлює вияв інших процесів, що вступають у суперечність як відносно один одного, так і щодо початкової «точки відліку», демонструючи в такий спосіб залежність нелінійної діалектики, котра справляє зростаючий вплив на регіональний розвиток та стан економічної безпеки як регіонів, так і національної економіки в цілому.

Економіка регіонів зазнає впливу: національної економіки, міжнародного та глобального економічного середовища. Тому, між окресленими структурними рівнями визначають такі ключові моменти їх взаємодії:

- взаємодія між економікою регіонів і національною економікою в сучасних умовах характеризується піднесенням ролі місцевого самоврядування та розширенням повноважень регіонів у сфері міжнародної ініціативи, проте гостро відчувається невідповідність законодавчих рішень з